

Den Strategiske Plan 2011-2020

Biodiversitetskonventionens Nagoya-aftale på dansk

I Miljøministeriets "Notat om resultatet af Biodiversitetskonventionens 10. partskonference 18.-29. oktober 2010 i Nagoya, Japan" af 11. november 2010 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg er delelementer af den nye internationale 20-punktsplan for biodiversitet gengivet. Danmarks Naturfredningsforening (DN) har læst notatet og mener på den baggrund, at udvalget bør notere sig vigtige elementer i den globale aftale, der skal omsættes i overensstemmelse med dansk virkelighed til gavn for den biologiske mangfoldighed. Elementer som ikke fremgår af notatet.

Fra notat til handlingsplan

DN vil med denne henvendelse understrege vigtigheden af, at 20-punktsplanen fra Nagoya omsættes til en national handlingsplan for biologisk mangfoldighed allerede i 2011. En handlingsplan som er tilpasset de udfordringer, der er for den biologiske mangfoldighed i Danmark. En sådan handlingsplan bør indeholde meget konkrete målsætninger, og virkemidler som er effektive set i forhold til den udfordring vi har nationalt og lokalt i Danmark. En handlingsplan skal kunne fungere som et kompas og en hjælp til de sektorer som skal gøre en indsats og til Danmarks 98 kommuner, som i høj grad står med ansvaret for at stoppe tabet af biodiversitet og genoprette det tabte. Og så skal en handlingsplan være tro mod den internationale strategi og de deraf følgende EU-forpligtelser, som den skal ses i sammenhæng med.

Uklarheder i Miljøministeriets notat

Delmål 3: Det fremgår af notatet at økonomiske incitamenter som kan skade biodiversiteten skal afskaffes og at økonomiske incitamenter som kan fremme biodiversitet skal implementeres. Men delmålet er langt mere vidtrækkende. Af Nagoya-aftalen fremgår det, at det er *alle skadelige incitamenter* der skal afskaffes eller justeres så de ikke længere har en negativ indvirkning på den biologiske mangfoldighed og at incitamenter der gavner den biologiske mangfoldighed skal sættes i stedet. Det betyder at delmålet også kan indeholde fx tilpasning af eksisterende lovgivning og planlægning.

Delmål 5: Ministeriet vælger at bruge en alt for snæver definition af *natural habitats*. Den oprindelige aftale fastslår at tabet af alle *naturlige levesteder* som minimum skal halveres. Ministeriet vælger at fortolke naturlige levesteder som naturtyper som enge og overdrev. Det er praktisk i forhold til den kassetænkning vi anvender i naturbeskyttelsen i dag. Men det indfanger ikke de naturlige levesteder som findes i havet, eller som udgøres af blottet jord i råstofgrave eller på landbrugsjorder, fortidsminder eller de gamle solitære træer i landskabet som er vigtige refugier for fugle, flagermus og insekter.

Delmål 6: Det er sigtet med delmålet at sikre en bæredygtig forvaltning af *hele* det marine økosystem. I notatet nævnes bæredygtig forvaltning af fisk og havvegetation for at forhindre overudnyttelse samt genopretningsplaner for nedfiskede fiskebestande. Men delmålet omfatter også gruppen af hvirvelløse dyr som tæller bl.a. muslinger, samt stenbund og anden uforstyrret havbund der fungerer som levesteder og er sårbare økosystemer. Yderligere skal der genopretningsplaner til for *alle* forringede arter i det marine miljø, ikke blot fiskebestande i krise.

Delmål 11: Miljøministeriet fremhæver at mindst 17 % af jordens landområder og 10 % af havområderne skal udlægges til beskyttede områder. Arealandelen er udtryk for et globalt minimums mål. Det skal tilpasses de regionale og nationale vilkår. Det skal fremhæves, at de udlagte arealer *i høj grad skal sigte på beskyttelse af økosystemer der er særligt vigtige for biodiversitet og økosystemtjenester*. Dvs. områder med naturlig dynamik, stor variation af levesteder, hvor naturlige processer fortsat er intakte, hvor der er en høj artsdiversitet og hvor sårbare og sjældne arter findes. Ikke skov og hav i al almindelighed til eksempel. Foruden et arealmål går delmål 11 endvidere på, at de udpegede områder er repræsentative for de økosystemer som findes i Danmark, at de økosystemer som særligt udpeges er *velforbundne* og integrerede i større hav- og landskaber samt beskyttet gennem *passende og effektive* foranstaltninger.

Delmål 12: Foruden forbedring af bevaringsstatus af kendte truede arter, er det også et mål at undgå udryddelse af flere arter. Delmålet omfatter alle kategorier i den danske Rødliste.

Væsentlige udeladelser i Miljøministeriets notat

En række delmål er slet ikke berørt i notatet. For enkelte delmål er det helt forståeligt, da de er mindre betydende i en dansk kontekst. Men flere delmål, som har væsentlig betydning for at stoppe tabet af biodiversitet i Danmark, og dermed er betydende for fremtidens naturpolitik og forvaltninger, er ikke kommenteret i notatet. De omtales her i prioriteret rækkefølge.

Delmål 8: Her slås det fast, at forurening, overbelastning med næringsstoffer nævnes specifikt, skal bringes til niveauer der ikke skader den biologiske mangfoldighed eller økosystemtjenester senest i 2020. Netop næringsstofbelastning er en af de væsentligste kilder til tab af biologisk mangfoldighed i Danmark og rammer alle typer af økosystemer. Det er derfor også et af de helt centrale mål at arbejde med i en dansk kontekst, hvis vi tager vores internationale forpligtelse alvorligt.

Delmål 17: Delmålet er ikke berørt i notatet. Herigennem forpligtes Danmark til at udarbejde, implementere og benytte som politisk ledelinje en strategi og handlingsplan for biologisk mangfoldighed senest i 2015. Den seneste handlingsplan for biologisk mangfoldighed udløb i 2009 og blev ikke midtvejsrevideret i 2007 som bestemt i handlingsplanen.

Delmål 4: Målet går på at alle dele af samfundet skal implementere planer for bæredygtig produktion og forbrug af hensyn til at begrænse trykket på naturressourcerne. Målet er ikke omtalt, på trods af at Global Living Report 2010 (udarbejdes af WWF) viser, at Danmark har det 3. største forbrug af ressourcer pr indbygger set globalt. Skulle alle leve som os, skulle vi bruge 4,5 jordkloder mere. Men vi har kun denne ene og vi forbruger langt ud over egen landegrænse til skade for den biologiske mangfoldighed globalt.

Delmål 19: Delmålet, som omhandler viden om biodiversitet og værdien heraf, er ikke beskrevet. I lyset af at vi mangler viden på det konkrete plan, blandt andet når det kommer til årsagssammenhænge mellem vores adfærd/initiativer/effekter for den biologiske mangfoldighed, kendskab til hvor de biologisk set mest værdifulde områder findes, og en lang række arters levevis, er der behov for at sætte fokus på den vidensbaserede naturforvaltning.

Delmål 13: Her forpligter vi os til at sikre den genetiske variation blandt de plante- og dyrearter og deres vilde slægtninge, som er eller i fremtiden kan få betydning for fødevarerforsyningen. Gamle danske husdyracer tælles i dag blandt de truede arter. Selv om de indeholder

genetisk materiale som kan være værdifuldt i fremavlen af fremtidens husdyr og dermed fødevarerproduktion, bliver dette ikke berørt i notatet.

Bilag 1 – Oversigtsskema indeholdende original aftaletekst med dansk oversættelse indeholdende Miljøministeriets resume og Danmarks Naturfredningsforenings bemærkninger hertil.

Original aftaletekst	DN's oversættelse af aftalens 20 delmål	Miljøministeriets gengivelse af aftalens indhold fra notatet. Med rødt DN's bemærkninger
<p>1: By 2020, at the latest, people are aware of the values of biodiversity and the steps they can take to conserve and use it sustainably.</p>	<p>Senest I 2020 er hele befolkningen bekendt med de værdier der knytter sig til biodiversitet og de skridt de selv kan tage for at bevare og bruge biodiversitet bæredygtigt.</p>	<p>Delmålet er ikke nævnt.</p> <p>Overraskende da det er et af Miljøministerens satsningsområder at gøre biologisk mangfoldighed til en folkesag.</p>
<p>2: By 2020, at the latest, biodiversity values have been integrated into national and local development and poverty reduction strategies and planning processes and are being incorporated into national accounting, as appropriate, and reporting systems.</p>	<p>Senest i 2020 er værdier ved biologisk mangfoldighed indarbejdet i nationale og lokale udviklings- og fattigdomsbekæmpelsesstrategier og planlægningsprocesser og er på passende vis under indarbejdelse i de nationale regnskaber og rapporteringssystemer.</p>	<p>Inkorporering af værdien af biologisk mangfoldighed i nationale og lokale udviklings- og fattigdomsbekæmpelsesstrategier samt nationale regnskaber.</p> <p>Delmålet skal desuden indarbejdes i planlægningsprocesser og diverse nationale rapporteringssystemer.</p>
<p>3: By 2020, at the latest, incentives, including subsidies, harmful to biodiversity are eliminated, phased out or reformed in order to minimize or avoid negative impacts, and positive incentives for the conservation and sustainable use of biodiversity are developed and applied, consistent and in harmony with the Convention and other relevant international obligations, taking into account national socio-economic conditions.</p>	<p>Senest I 2020 er incitamenter og støtteordninger, som er skadelige for biodiversitet elimineret, udfaset eller omdannet med henblik på at minimere eller undgå negative effekter, og positive incitamenter for beskyttelse og bæredygtig brug af biodiversitet er udviklet og bragt i anvendelse, i overensstemmelse og harmoni med Biodiversitetskonventionen og andre relevante internationale forpligtelser under hensyntagen til nationale socio-økonomiske tilstande.</p>	<p>Afskaffelse af økonomiske incitamenter til skade for biologisk mangfoldighed og indførelse af gavnlige økonomiske incitamenter.</p> <p>Delmålet er langt mere vidtgående end beskrevet. Der er tale om <i>alle typer af incitamenter</i>, ikke blot økonomiske.</p> <p>Det er helt afgørende for målopfyldelsen, at de incitamenter som findes rent faktisk virker til fordel for målet. Dette er kun i ringe omfang tilfældet i Danmark og delmålet bør derfor have høj prioritet.</p>

<p>4: By 2020, at the latest, Governments, business and stakeholders at all levels have taken steps to achieve or have implemented plans for sustainable production and consumption and have kept the impacts of use of natural resources well within safe ecological limits.</p>	<p>Senest I 2020 har myndigheder, erhvervsliv og interessenter på alle niveauer taget skridt til at opnå eller har implementeret planer for bæredygtig produktion og forbrug og holder effekterne af forbrug af naturressourcer godt inden for de økologiske grænserⁱ.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Living Planet Report 2010 viser, at danskerne på grund af vores levevis afsætter det 3. største økologiske fodspor i verden. Med andre ord lægger vi beslag på ca. 4,5 gang så stor en del af naturressourcerne, som vi i gennemsnit har til rådighed pr. indbygger globalt.</p>
<p>5: By 2020, the rate of loss of all natural habitats, including forests, is at least halved and where feasible brought close to zero, and degradation and fragmentation is significantly reduced.</p>	<p>I 2020 er raten af tab af alle naturlige levesteder incl. skove som minimum halveret og hvor muligt bragt tæt på nul og degradering og fragmentering er betydeligt reduceret.</p>	<p>Nedbringelse af tabet af naturtyper herunder skove til mindst det halve og – hvor muligt – til Nul.</p> <p>Delmålet omfatter <i>alle</i> naturlige levesteder, ikke blot et udefineret antal naturtyper. Der er en hårfin og væsentlig forskel på levesteder og naturtyper, som er vigtig at få med.</p> <p>Desuden skal ødelæggelse og opsplitning af de naturlige levesteder være markant reduceret.</p>
<p>6: By 2020 all fish and invertebrate stocks and aquatic plants are managed and harvested sustainably, legally and applying ecosystem based approaches, so that overfishing is avoided, recovery plans and measures are in place for all depleted species, fisheries have no significant adverse impacts on threatened species and vulnerable ecosystems and the impacts of fisheries on stocks, species and ecosystems are within safe ecological limits.</p>	<p>I 2020 er alle bestande af fisk, hvirvelløse dyr og vandplanter forvaltet og høstet bæredygtigt, legalt og gennem økosystembaserede metoder, så overfiskeri undgås. Genopretningsplaner og målsætninger er på plads for alle forringede arter, fiskeri har ingen betydende negativ effekt på truede arter og sårbare økosystemer og fiskeriets effekt på bestande, arter og økosystemer er inden for sikre økologiske grænserⁱⁱ.</p>	<p>Bæredygtig forvaltning af fisk og havvegetation for at forhindre overudnyttelse samt genopretningsplaner for nedfiskede fiskebestande.</p> <p>Delmålet omfatter også gruppen af hvirvelløse dyr som bl.a. muslinger.</p> <p>Foruden genopretningsplaner for nedfiskede fiskebestande, skal der genopretningsplaner til for <i>alle</i> øvrige forringede arter i det marine miljø.</p>
<p>7: By 2020 areas under agriculture, aquaculture and forestry are managed sustainably, ensuring conservation of biodiversity.</p>	<p>I 2020 er arealer med landbrug, skovbrug og akvakultur forvaltet bæredygtigt, så beskyttelse af biologisk mangfoldighed sikres.</p>	<p>Bæredygtig forvaltning af arealer med landbrug, skovbrug og akvakultur, så beskyttelse af biologisk mangfoldighed sikres.</p> <p>Ingen bemærkninger.</p>
<p>8: By 2020, pollution, including from excess nutrients, has been brought to levels that are not detrimental to ecosystem function and biodiversity.</p>	<p>I 2020 er forurening, herunder også overskud af næringsstoffer, bragt til niveauer der ikke er skadelige for økosystemfunktioner og biologisk mangfoldighed.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Delmålet omfatter en af de mest betydende kilder til tab af biodiversitet i Danmark: Den voldsomme næringsstofbelastning.</p>

<p>9: By 2020, invasive alien species and pathways are identified and prioritized, priority species are controlled or eradicated, and measures are in place to manage pathways to prevent their introduction and establishment.</p>	<p>I 2020 er invasive arter og deres spredningsveje identificerede og prioriterede, prioriterede arter er under kontrol eller udryddet, og mål for forvaltning af spredningsveje er på plads med henblik på at forebygge invasive arters introduktion og etablering.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Delmålet er rettet mod en kendt trussel og skal også tages alvorligt i en dansk kontekst.</p>
<p>10: By 2015, the multiple anthropogenic pressures on coral reefs, and other vulnerable ecosystems impacted by climate change or ocean acidification are minimized, so as to maintain their integrity and functioning.</p>	<p>I 2015 er de mange forskellige trusler fra menneskelige aktiviteter mod koralrev, og andre sårbare økosystemerⁱⁱⁱ påvirket af klimaforandring eller havforsuring, minimeret så deres integritet og funktioner bevarer.</p>	<p>Beskyttelse af koralrev og andre sårbare økosystemer, der påvirkes af klimaændringer (skal være gennemført allerede i 2015).</p> <p>Delmålet relaterer sig både til økosystemer som påvirkes af klimaændringer og økosystemer som påvirkes af havforsuring.</p>
<p>11: By 2020, at least 17 per cent of terrestrial and inland water, and 10 per cent of coastal and marine areas, especially areas of particular importance for biodiversity and ecosystem services, are conserved through effectively and equitably managed, ecologically representative and well connected systems of protected areas and other effective area-based conservation measures, and integrated into the wider landscape and seascapes.</p>	<p>I 2020 er mindst 17 % af landarealet incl. ferskvandsområder samt 10 % af havarealet og kystområderne, især områder som er særligt vigtige for biodiversitet og økosystemtjenester, beskyttet gennem effektivt og passende forvaltede, økologisk repræsentative og velforbundne systemer af beskyttede områder og andre effektive områdebaserede foranstaltninger, og integrerede i brede hav- og landskaber.</p>	<p>Udlæg af mindst 17 % af Jordens landområder og 10 % af havområderne til beskyttede områder.</p> <p>Delmålet tilsiger, at de udlagte arealer i høj grad skal sigte på beskyttelse af økosystemer der er særligt vigtige for biodiversitet og økosystemtjenester. Dvs. områder med naturlig dynamik, stor variation af levesteder, hvor naturlige processer fortsat er intakte, hvor der er en høj artsdiversitet og hvor sårbare og sjældne arter findes.</p> <p>Arealandelen er global og skal tilpasses de regionale og nationale vilkår. Det skal fortolkes som en minimumsmålsætning.</p> <p>Det vægtes i delmålet, at de udpegede områder er repræsentative og sammenhængende i økologisk forstand.</p>
<p>12: By 2020 the extinction of known threatened species has been prevented and their conservation status, particularly of those most in decline, has been improved and sustained.</p>	<p>I 2020 er udryddelsen af kendte truede arter forebygget og deres beskyttelsesstatus, særligt for arter med størst tilbagegang, er forbedret og opretholdt.</p>	<p>Forbedring af truede arters bevaringsstatus.</p> <p>Det ligger i desuden i delmålet, at udryddelse af arter skal undgås. Delmålet omfatter alle rødlistesystemets grupper, herunder arter som er kritisk truet, moderat truet, sårbare og næsten truet.</p>

<p>13: By 2020, the genetic diversity of cultivated plants and farmed and domesticated animals and of wild relatives, including other socio-economically as well as culturally valuable species is maintained, and strategies have been developed and implemented for minimizing genetic erosion and safeguarding their genetic diversity.</p>	<p>I 2020 er den genetiske diversitet blandt kultiverede planter og husdyr og deres vildtlevende slægtninge incl. andre samfundsøkonomisk såvel som kulturelt værdifulde arter bevaret, og strategier for minimering af genetisk erosion og beskyttelse af deres genetiske variation er udviklet og implementeret.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Gamle danske husdyrracer tælles blandt de truede arter i Danmark.</p>
<p>Target 14: By 2020, ecosystems that provide essential services, including services related to water, and contribute to health, livelihoods and well-being, are restored and safeguarded, taking into account the needs of women, indigenous and local communities, and the poor and vulnerable.</p>	<p>I 2020 er økosystemer som yder essentielle tjenester, incl. tjenester relateret til vand, og bidrager til sundhed, levebrød og trivsel, genoprettet og beskyttet, under hensyntagen til kvinder, oprindelige og lokale samfund, og de fattige og sårbare.</p>	<p>Sikring og genopretning af vitale økosystemer, især vand, som bidrager til sundhed og velfærd.</p> <p>Ingen bemærkninger.</p>
<p>15: By 2020, ecosystem resilience and the contribution of biodiversity to carbon stocks has been enhanced, through conservation and restoration, including restoration of at least 15 per cent of degraded ecosystems, thereby contributing to climate change mitigation and adaptation and to combating desertification.</p>	<p>I 2020 er økosystemernes robusthed og bidraget fra biodiversitet til kulstoflagring øget gennem bevaring og genopretning, indbefattende genopretning af mindst 15 % af de forringede økosystemer, og bidrager derved til minimering af klimaforandringerne og klimatilpasning samt bekæmpelse af ørkenspredning.</p>	<p>Forbedring af økosystemernes robusthed i forhold til tilpasning til klimaændringer og som kulstoflagre gennem genopretning af mindst 15 % ødelagte økosystemer.</p> <p>Ingen bemærkninger.</p>
<p>16: By 2015, the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization is in force and operational, consistent with national legislation.</p>	<p>I 2015 er Nagoya-protokollen om adgang til genetiske ressourcer og ligelig fordeling af udbyttet derfra trådt i kraft og operationel, i tråd med national lovgivning.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Ingen bemærkninger.</p>
<p>17: By 2015 each Party has developed, adopted as a policy instrument, and has commenced implementing an effective, participatory and updated national biodiversity strategy and action</p>	<p>I 2015 har hver part udarbejdet, indført som politisk instrument og påbegyndt implementering af en effektiv, partcipatorisk og opdateret biodiversitetsstrategi og handlingsplan.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Danmark forpligtes herigennem til at udarbejde, implementere og benytte som politisk ledelinje en strategi og handlingsplan for biologisk mangfoldighed senest i 2015.</p>

<p>plan.</p> <p>18: By 2020, the traditional knowledge, innovations and practices of indigenous and local communities relevant for the conservation and sustainable use of biodiversity, and their customary use of biological resources, are respected, subject to national legislation and relevant international obligations, and fully integrated and reflected in the implementation of the Convention with the full and effective participation of indigenous and local communities, at all relevant levels.</p>	<p>I 2020 er oprindelige folks og lokale samfunds traditionelle viden, opdagelser og metoder til bevaring og bæredygtig brug af biodiversitet og deres sædvanlige brug af biologiske ressourcer respekteret, i overensstemmelse med national lovgivning og relevante internationale forpligtelser, og fuldt integreret og reflekteret i implementeringen af konventionen med fuldstændig og effektiv deltagelse af oprindelige folk og lokalsamfund, på alle relevante niveauer.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Ingen bemærkninger.</p>
<p>19: By 2020, knowledge, the science base and technologies relating to biodiversity, its values, functioning, status and trends, and the consequences of its loss, are improved, widely shared and transferred, and applied.</p>	<p>Senest i 2020 er den videnbase og de teknologier der relaterer sig til biodiversitet, biodiversitetsværdier, funktioner, status og trends, og konsekvenserne af biodiversitetstab, forbedret, vidt spredt, delt og anvendt.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Delmålet sætter en vidensbaseret politik og forvaltning i centrum for indsatsen. Formidling af eksisterende og ny viden til alle grene af samfundet. Fokus på kobling mellem grundforskning og forskning i problemstillinger som er væsentlige for samfundet at få løst.</p>
<p>20: By 2020, at the latest, the mobilization of financial resources for effectively implementing the Strategic Plan 2011-2020 from all sources and in accordance with the consolidated and agreed process in the Strategy for Resource Mobilization should increase substantially from the current levels. This target will be subject to changes contingent to resources needs assessments to be developed and reported by Parties.</p>	<p>Senest i 2020 skal mobiliseringen af finansielle ressourcer, til effektivt at implementere den Strategiske plan for 2011-2020, fra alle kilder og i overensstemmelse med den konsoliderede og besluttede proces i Strategien om ressource mobilisering øges væsentligt fra det nuværende niveau^{iv}. Dette mål bliver genstand for ændringer betinget af vurderinger af ressourcebehovet som skal udvikles og reporteres af parterne.</p>	<p>Delmålet er ikke beskrevet.</p> <p>Ingen bemærkninger.</p>

ⁱ Der er behov for at få en videnskabelig definition af, hvor de økologiske grænser er for hvert af de ni definerede økosystemer i Danmark.

ⁱⁱ Samme som note i.

ⁱⁱⁱ Det er et fortolkningsspørgsmål om delmålet udelukkende omfatter sårbare marine økosystemer, eller om det også kan rumme økosystemer på land som er sårbare over for klimafor-

ændringer. Det fremgik ikke entydigt af forhandlingerne hvad der skulle være omfattet af del-
målet.
^{iv} 2010-niveauet.